

Op weg naar een participatiesamenleving

Verslag slotsymposium Wmo-werkplaats en start Werkplaats Sociaal Domein Amsterdam

In een overvolle collegezaal worden op woensdag 27 januari 120 deelnemers hartelijk welkom geheten door dagvoorzitters Michiel Lichtenberg en Astrid Philips om met elkaar en met ons de tweede fase van de Amsterdamse Wmo-werkplaats af te ronden. De aanwezigen hebben zeer diverse achtergronden, van studenten en docenten tot ervaringsdeskundigen, professionals, bestuurders, politici en beleidsmakers. De meeste aanwezigen maken als partner deel uit van het steeds groter wordende netwerk van de werkplaats. Het belang van de grote diversiteit wordt benadrukt door [Martin Stam](#), programmaleider van de Wmo-werkplaats en lector Outreachend Werken & Innoveren, in zijn openingswoord: *Wij delen vanmiddag onze kennis en we hopen dat jullie dat ook gaan doen, we hebben alle perspectieven nodig!*

Het hoofdbestanddeel van de middag vormen vier [workshops](#), waarin verschillende onderdelen van de Wmo-werkplaats aan bod komen. Voorafgaand aan de workshops krijgen de deelnemers drie korte filmpjes te zien, over [Samen Doen](#) ([zie ook](#)), [Je Eigen Stek](#) en [Tandemsamenwerking](#), afgewisseld met verhalen van partners uit de praktijk, o.a. de [Vrijwilligersacademie](#) en [Je Eigen Stek](#). Zo krijgen deelnemers ook iets mee over de onderwerpen uit andere workshops.

De workshops

In **de workshop over Samen doen** komen drie aandachtspunten naar voren. Als gevolg van een recente herpositionering van Samen Doen is de doelgroep verschoven, waardoor professionals een verzwaring van het werk ervaren. De ervaren verzwaring wordt versterkt door het gevoel niet altijd over de juiste expertise te beschikken. Tot slot blijkt dat professionals nog niet altijd even gemakkelijk informele krachten en verbanden betrekken, maar nog vaak naar specialistische oplossingen kijken. Een voorbeeld hiervan is dat speltherapie wordt ingezet in plaats van te kijken naar buurtactiviteiten voor kinderen.

Kloven tussen informele krachten en professionals komen ook aan bod **in de workshop over de samenwerking tussen ervaringsdeskundigen en professionals**, al is er ook de vraag: *'moet de kloof eigenlijk gedicht worden?'* Andere aanwezigen vullen aan: *'het is zoeken naar gelijkwaardigheid in ongelijkwaardige posities, dat is een uitdaging'* en *'in dialoog gaan zou een touw ladder tussen de twee werelden kunnen zijn'*. Een tandemcursus kan veel teweeg brengen: *'de tandemcursus heeft de band tussen ons versterkt en gestimuleerd, we kennen beter de overeenkomsten en verschillen en hoe je elkaar daarin kun aanvullen'*. Een uitgebreider verslag van deze workshop is terug te vinden op www.krachtwerkcontour.nl

Binnen **de workshop over zelfbeheer** gaat het vooral om hoe burgers (al dan niet in een kwetsbare positie) samen werken. Opvallend genoeg blijken zelfhulpgroepen, zelforganisaties in de wijk, arbeidsparticipatie vanuit netwerken en zelfbeheerde residentiële voorzieningen in de geestelijke gezondheidszorg en maatschappelijke opvang veel dezelfde principes te delen. Genoemd zijn onder meer het belang van wederkerigheid, gezamenlijk leren, ontregelen, beginnen bij wat goed gaat, kansen creëren en successen vieren.

In de laatste workshop is een **ontwikkeltraject samenspel formele en informele zorg en welzijn**, een traject van ongeveer 15 uur, teruggebracht tot 2 uur. Het samenspel formeel/informeel draait om

vertrouwen en echtheid. Hoe krijg je dat en hoe voelt dat? Durf je je over te geven, durf je de regie te nemen, hoe beschrijf je in beelden wat je bezig houdt in je hoofd, in je hart en in je buik als je aan samenspel denkt, en hoe zit het met vooroordelen? Serdal, ervaringsdeskundige van team ED nam het voortouw en laat zien hoe je dat doet, jezelf blootgeven, zelfs in een stampvolle workshop. De deelnemers met zeer diverse achtergronden en vanuit allerlei disciplines volgden zijn voorbeeld. In 2 uur is er samen gedeeld, geleerd, is er inspiratie opgedaan, hebben deelnemers ondervonden hoe het is de regie geheel uit handen te geven en zijn er last but not least verbindingen gesmeed.

Mooi einde en mooi begin

De middag eindigt met de aankondiging van het begin van de Werkplaats Sociaal Domein Amsterdam, door [Lex Veldboer](#), beoogd opvolger van Martin als lector Outreachend Werken & Innoveren. Focus van de nieuwe werkplaats is het [stimuleren van dragend vermogen](#), via de samenwerking tussen informele en formele krachten en het faciliteren van maatschappelijke participatie. Lex nodigt de zaal uit om te reageren op de plannen. Een cliëntenbelangenbehartiger vindt dat de werkplaats niet alleen moet kijken hoe de participatiesamenleving vorm krijgt, maar ook kritisch moet zijn op keerzijden van de ontwikkelingen. Een andere aanwezige vult aan dat een prominente rol voor ervaringskennis van belang is. Een docent vraagt zich af hoe de uitkomsten meer in het onderwijs terecht kunnen komen en hoe het onderwijs zelf beter aan kan sluiten bij wat er gebeurt in de praktijk. Voor dit laatste werkt de werkplaats samen met de sociaal werkopleidingen aan het '[Integraal Sociaal Werk](#)' profileringprogramma, waar gezocht wordt naar nieuwe vormen en inhoud en om de veranderingen in het sociaal werk te vertalen naar onderwijs. De werkplaats en MWD hebben ook het initiatief genomen tot het formuleren van '[grote uitdagingen \(en kansen\) voor het sociaal werk in Amsterdam](#)', waaraan onderwijs, onderzoek, praktijk en beleid samen kunnen werken.

De middag eindigt met een verwijzing naar de grote oogst van de Wmo-werkplaats van de afgelopen jaren, en een daverend applaus voor Martin Stam. Tijdens de drukbezochte borrel zijn alvast plannen gemaakt voor de volgende werkplaats.

Alle publicaties en producten zijn te bekijken via de [website van de Wmo-werkplaats](#).